

**SREDIŠNJI SAVEZ UDRUGA UZGAJIVAČA
HRVATSKOG HLADNOKRVNJAKA**

UZGOJNI PROGRAM

HRVATSKI HLADNOKRVNJAK

Uzgojni program konja pasmine hrvatski hladnokrvnjak sa uvrštenim izmjenama i dopunama donesenim na sjednici 11. godišnje Skupštine i izvanredno izborne Skupštine održane dana 12.04.2014. godine

K A Z A L O

I. OPREME ODREDBE	2
I.1. ZAKONSKE ODREDBE.....	2
II. TEMELJI UZGOJNOG PROGRAMA	2
II.1. PODRIJETLO PASMINE.....	2
II.2. UZGOJNO PODRUJE	3
II.3. UZGOJNI CILJEVI.....	3
II.4. VELINA POPULACIJE I ORGANIZIRANOST UZGOJA.....	4
II.5. VANJŠTINA PASMINE I UZGOJNI STANDARDI.....	4
II.6. UNUTARNJE OSOBINE(interijer).....	6
II.7. UZGOJNE METODE.....	6
II.7.1. Linije i rodovi.....	6
II.8. NAIN UZGOJA.....	6
III. SELEKCIJSKE MJERE.....	7
III.1. UZGOJNO VALJANO GRLO PASMINE HRVATSKI HLDNOKRVNJAK.....	7
III.2. OZNA AVANJE GRLA.....	7
III.2.1. Na in i mesta ozna avanja žigom.....	8
III.3. OZNA AVANJE I OCJENA ŽDREBADI.....	8
III.4. PREGLED I OCJENA GRLA	8
III.4.1. Pregled i ocjena omica/kobila	9
III.4.2. Pregled i ocjena pastuha – odabir pastuha za rasplod.....	9
III.4.2.1. Osiguranje identiteta.....	10
III.4.2.2. Zdravstveni nedostaci.....	10
III.4.2.3. Ocjenjivanje vanjštine pastuha pri odabiru.....	10
III.4.2.4. Odluka i obavijest o komisijskoj odluci.....	12
III.4.4. Ispitivanje radne sposobnosti pastuha – IRS.....	13
III.4.5. Odlikovanje pastuha i kobila.....	14
IV. UZGOJNE KNJIGE	14
V. UZGOJNA DOKUMENTACIJA I PROTOK PODATAKA	16
V.1. OD VLASNIKA PREMA SAVEZA PREMA VLASNIKU	16
V.2. OD SAVEZA PREMA VLASNIKU	18
VI. STRUINI NADZOR PROVJENJA I RADNA TIJELA UZGOJNOG PROGRAMA HRVATSKOG HLADNOKRVNJAKA	19

I. OPREME ODREDBE

Uzgojni program hrvatskog hladnokrvnjaka dokument je kojim Središnji savez udruga uzgajiva a hrvatskog hladnokrvnjaka, sa sjedištem u Popova i (dalje u tekstu Savez), želi unaprijediti uzgoj pasmine konja hrvatski hladnokrvnjak, kao nevladino udruženje zajedno s ovlaštenim vladinim institucijama.

Osnovne odredbe koje se odnose na ovaj uzgojni program su:

1. Odredbe koje se temelje na važe im zakonskim odredbama Republike Hrvatske.
2. Odredbe koje proizilaze iz Statuta Središnjeg saveza udruga uzgajiva a hrvatskog hladnokrvnjaka i drugih akata Saveza.

Uzgojni program Saveza obuhva a sve mjere koje su primjerene da se unaprijedi uzgoj u odnosu na ciljeve uzgoja, vode i ra una o pravnim propisima koji se odnose na uzgoj životinja. U to, u prvom redu, pripadaju metode uzgoja, podru ja prosudbe vanjštine, provjera sposobnosti, utvr ivanje vrijednosti uzgoja kao i selekcijske mjere koje su na tome temeljene. Kod procjene vrijednosti uzgoja mogu se osim rezultata vlastite populacije, uzeti u obzir rezultati drugih uzgojnih udruženja, odnosno institucija. Uzgoj hrvatskog hladnokrvnjaka provodi se u zemaljskom uzgoju u i izvan udružnih organizacija, te u privatnim ergelama.

I.1. ZAKONSKE ODREDBE

- Zakon o sto arstvu NN 70/97, 36/98, 151/03, 132/06, 14/14
- Program uzgoja konja u Republici Hrvatskoj NN 99/1998
- Program uzgoja konja u Republici Hrvatskoj sa stru nim uputama za provedbu, Zagreb, 1998.
- Zakon o veterinarstvu NN 70/97, 41/07, 55/11, 82/13
- Zakon o udrugama NN 88/01, 11/02
- Pravilnik o obliku i sadržaju o evidnika udruga uzgajiva a uzgojno valjanih životinja NN 1/98
- Pravilnik o Sadržaju Upisnika i Prijave za upis uzgajiva a uzgojno valjanih životinja NN 23/98
- Pravilnik o upisu i obilježavanju uzgojno valjanih rasplodnih životinja NN 22/98
- Pravilnik o testiranju uzgojno valjanih rasplodnih životinja NN 74/98, 134/05
- Pravilnik o na inu rada povjerenstva za licenciranje rasplodnjaka NN 131/98
- Konvencija o biološkoj raznolikosti, «Conference on Environment and Development», Rio de Janeiro, 1992., ratificirana 1996.od strane Hrvatskog Sabora.
- Popis izvornih i zašti enih pasmina i sojeva doma ih životinja te njihov potrebiti broj NN 127/98, 70/03, 39/06, 126/07, 70/09
- Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti RH NN 81/99
- Zakon o nov anim poticajima i naknadama u poljoprivredi i ribarstvu NN 29/99, 105/99, 46/00, 101/00, 12/01
- Pravilnik o provedbi izravnih pla anja i IAKS mjera ruralnog razvoja NN 145/12
- Zakon o dobrobiti životinja NN 19/99
- Pravilnik o identifikaciji i registraciji kopitara NN 123/09
- Pravilnik o uvjetima priznavanja uzgojnih organizacija koje vode ili uspostavljaju mati nu knjigu za uzgojno valjane kopitare NN 114/11
- Naredbu o mjerama zaštite životinja od zaraznih i nametni kih bolesti i njihovom financiranju u 2014. godini NN 160/13
- Pravilnik o vo enju mati nih knjiga i upisu uzgojno valjanih kopitara NN 39/12

II. TEMELJI UZGOJNOG PROGRAM

II.1. PODRIJETLO PASMINE

Najbrojnija je autohtona pasmina konja. Nastala je križanjem toplokrvnih kobila s uvezenim pastusima hladnokrvnih pasmina. U počecima i u manjem broju služe se koristi su pastusi ardenske, peršeronske, brabantske, a u skorije vrijeme i u puno većem obimu, mađarski hladnokrvni pastusi. Po etak stvaranja hrvatskog hladnokrvnjaka datira od početka dvadesetog stoljeća.

Zbog različitih početnih mati i stada kobila, te različitih pastuha hladnokrvnih pasmina koji su djelovali u pojedinim područjima Hrvatske uz doprinos okolišnih imbenika pojedinog kraja, hrvatski hladnokrvnjak prilično je heterogena populacija. Ujedno tome doprinosi i imbenik koliko dugo je u pojedinoj subpopulaciji uvođena krv spomenutih stranih pastuha.

II.2. UZGOJNO PODRUČJE

Hrvatski hladnokrvnjak uzgaja se na cijelom teritoriju Republike Hrvatske. Uzgojna područja dijelimo po udrugama lanicama Saveza K.U. Slavonac- obuhvaća Brodsko-posavsku, Vukovarsko-srijemsку i rubne dijelove Osječko-baranjske županije.
K.U. Čakavica- obuhvaća Virovitičko-podravsku i Osječko-baranjsku županiju
K.U. Valis Aurea- obuhvaća Požeško-slavonsku županiju
K.U. Biograd- obuhvaća Bjelovarsko-bilogorsku i Koprivničko-križevačku županiju. Sa mogući noši u formiranje nove udruge koja će pristupiti u članstvo Saveza s tim da udruga bude na području Koprivničko-križevačke županije
K.U. Vrbovec i K.U. Kloštar Ivani - obuhvaća područje Zagrebačke županije i grada Zagreba
Županijska udruga uzgajiva konja Krapina i Zagorska udruga uzgajiva konja obuhvaćaju Krapinsko-zagorsku, Karlovačku, Varaždinsku i Međimursku županiju
K.U. Primorac- obuhvaća područje Primorsko-goranske županije
K.U. Istra- obuhvaća Istarsku županiju
K.U. Moslavina- obuhvaća Sisačko-moslavačku županiju.
K.U. Sokol- obuhvaća Ličko-senjsku, Zadarsku, Šibensko-kninsku i Splitsko-dalmatinsku županiju

Iznimno se mogu formirati nove udruge uz suglasnost SSUUHH i udruge koja pokriva uzgojno područje je

II.3. UZGOJNI CILJEVI

- Očuvati uzgoj hrvatskog hladnokrvnjaka u istoj krvi kao autohtone pasmine konja, te očuvanje genetske raznolikosti unutar pasmine.

- Obzirom na trenutnu veliku heterogenost unutar pasmine težit će se što većem uniformiranjem pasmine u tipu poželjne vanjsštine hrvatskog hladnokrvnjaka, uvažavajući i dobra proizvodna i adaptivna svojstva pasmine na okolišne imbenike.

- Budući da pripada skupini radnih pasmina konja tako će se želi sačuvati i njegova radna sposobnost, on treba biti pogodan za vožnju, vuču i obavljanje teških poslova. Ujedno, promovirati će se korištenje pasmine u zaprežnom sportu i drugim oblicima natjecanja te raznim manifestacijama.

- Kako je hrvatski hladnokrvnjak kroz vrijeme mehanizacije i danas informatizacije izgubio ulogu izvora radne snage, a postao pasmina za ekološku proizvodnju mesa, promovirati će se uzgoj pasmine u sustavu održive poljoprivrede i tradicionalnog

gospodarenja sukladno trendu ekološke proizvodnje hrane s naglaskom na iskorištavanje zapaštenih i neiskorištenih prirodnih resursa. Tako je se isticati značenje uzgoja u području jima gdje je pasmina povjesno vezana za očuvanje zaštite enih krajolika i biološke raznolikosti.

- Naglašavati se primjena pasmine u turističke svrhe preko osmišljenih programa u cilju podizanja vrijednosti i dohodovnosti uzgoja hrvatskog hladnokrvnjaka

II.4. VELIKINA POPULACIJE I ORGANIZIRANOST UZGOJA

Tablica 1. Brojno stanje hrvatskog hladnokrvnjaka prema kategoriji. 2013.god

Kategorija	Godina 2013
Licencirani pastusi	238
Rasplodni pastusi	17
Pastusi	341
Kastrati	12
Rasplodne kobile	2.597
Kobile	1.020
Muška omad 2 godine	203
Ženska omad 2 godine	476
Muška omad 1 godina	277
Ženska omad 1 godina	424
Muška ždrebada	470
Ženska ždrebada	539
UKUPNO	6.614

Uzgoj hrvatskog hladnokrvnjaka dijeli se na tri subpopulacije

1. Uzgoj u udrugama koje su ujedinjene u Središnji savez udruga uzgajivača hrvatskog Hladnokrvnjaka
2. Uzgoj u privatnim ergelama – da bi se osnovala ergela potrebno je 10 uzgojno valjanih kobila i dva pastuha od toga jedan mora biti I klase.
3. Uzgoj izvan udruga- samostalni uzgajivači

II.5. VANJŠTINA PASMINE I UZGOJNI STANDARDI

Hrvatski hladnokrvnjak je: težak, širok i robustan nizinski konj, s niskom težinom težišta, sigurnog koraka i ravnoteže, vrste konstitucije. Formata položenog pravokutnika, suhe i srednje velike glave, širokog dela, ravnog do blago konveksnog profila, plemenitog izražaja, malih ušiju, velikih i izraženih očiju i nozdrva, dugog, masivnog i srednje nasačenog vrata. Grudni koš širok i dubok, rebra visoko zaobljena i duga. Pleće duge i srednje koso položene, dobro obrasle mišići jem i vrsto povezane s trupom. Srednje dugih, ali jaki i širokih ledava, jakog i širokog spoja. Sapi nadgradi, široke, srednje oborene do oborene, rascijepljene s dobro obraslimi mišići jem. Trbuš zaobljen, ne prevelik niti previše usukan. Trup zbijen i s dobrim pokrivanjem tla. Noge snažne, srednje duge do kratke s dobro izraženim zglobovima. Cjevanica kratka s jasno izraženim zglobovima i tetivama. Kice srednje obrasle dlakom. Stavovi pravilni, prednje pokrivaju zadnje noge, i obrnuto. Kopita široka, rožina srednje tvrdo je. Griva i rep dobro obrasli valovitom dugom dlakom. Griva je podijeljena po sredini. Boje su najčešće dorata u svim varijantama, rjeđe se pojavljuju vrcani, alati, kulaši, izabela i šarci. Spolni dimorfizam treba biti jasno izražen, odnosno spolna svojstva pastuha i kobila trebaju biti jasno izražena.

Od ostalih karakteristika treba istaknuti otpornost i sposobnost adaptacije na nepovoljne okolišne imbenike, ranozrelost, dobru plodnost i mljekost te skromnost u hranidbi i iskorištavanju krme niske kvalitete.

Uzgojni standardi pasmine hrvatsku hladnokrvnjak prikazani su u Tablici 3.

Tablica 3. Uzgojni standardi hrvatskog hladnokrvnjaka

	KLASA Predmet ocjene POŽELJNA – A (3 boda)	KLASA PRIHVATLJIVA – B (2 boda)	KLASA NEPOŽELJNA – C (1 bod)
GLAVA	Suha i srednje velika, širokog elna, plemenita, dobro povezana s vratom, ravnog do blago konveksnog profila, malih ušiju, velikih i izraženih očiju i nozdrva, proporcionalna tijelu.	Srednje velika i široka, jako konveksnog ili konkavnog profila, manje plemenita, slabije povezana s vratom.	Gruba neplemenita glava, uska i duga, sitnih očiju i nozdrva, dugih ušiju, mesnata glava, jako konveksna ili konkavna glava.
VRAT	Srednje nasačen, dug i dobro obrastao mišićem, gornja linija vrata u luku.	Visoko nasačen, srednje dug do krata k vrat, slabije obraslosti mišićem i slabije zaobljen. Slabo povezan s trupom.	Nisko nasačen vrat, kratak, slabo obrastao mišićem, i vratovi nepravilnih oblika
GRUDI	Duboke i široke, rebra dobro i visoko zaobljena.	Slabije duboke i široke, rebra slabije zaobljena.	Plitke i uske.
LEVA	Duga, široka i jaka, pravilne leđne linije.	Kraće a ili široka i jaka, pravilne linije	Preduga ili prekratka uska i slaba leđa, nepravilnih linija
SPOJ	Dug, jak i širok, pravilne linije.	Prekratak ili predug spoj, srednje jak, pravilne linije	Kratak i slab, nepravilnih linija
SAPI	Velike, duge, široke, dobro obrasle mišićem, ravne do malo oborene i izraženo rascjepljene.	Velike, široke, nešto kraće, dobro obrasle mišićima, oborene	Kratke, uske, slabo mišićave, slabe, jako oborene
PLEKE	Lopatice duge i koso postavljene, dobro obrasle mišićem i dobro povezane s grudnim košom	Srednje duge, strmije postavljenje, slabije povezane s trupom	Kratke, neobrasle mišićima, strmo postavljene, slabo povezane s trupom
TRUP	Zbijen, cilindričasti i pokriva veliku površinu tla.	Manje zbijen, malo uži prednji kraj u odnosu na stražnji ili obrnuto, još uvijek pokriva dobru površinu tla.	Slabo zbijen, jako izražena razlika u proporcijama prednjeg i stražnjeg kraja, stožast oblik trupa, trbuš usukan i visoko vezan stražnjim dijelom, pokriva malu ili usku površinu tla.
PREDNJE NOGE	Pravilnih stavova, vrste s jasno izraženim zglobovima i tetivama, kratke cjevanice, putišta suha ispravnih kuteva osi, kiće srednje obrasle dlakama, kopita zdrava i proporcionalana tijelu konja, svih kutevi pravilnih osi	Malo limfatičnih zglobova, i dalje suha ali dulja ili kraće od poželjnih, blaga deformacija u stavovima, kiće srednje obrasle dlakom, putišta nešto lošijih kuteva od poželjnih, popravljive anomalije kopita	Nepravilnih stavova, slabo izraženih zglobova i tetiva, loše tetivasta ili limfatična cjevanica previsje duga ili kratka putišta, osi prelomljene, nepopravljive konstitucijske anomalije kopita.
ZADNJE NOGE	Pravilnih stavova, vrste s jasno izraženim, dugim i suhim skoknim zgolobom, bez anomalija, pravilnih kuteva, putišta srednje obrasle dlakom, kopita zdrava i proporcionalna tijelu.	Male pogreške u stavu, slabije izražen i suh skokni zglob, nešto lošijih kuteva, zadnje noge srednje obrasle dlakom, popravljive anomalije kopita.	Izražene pogreške stavova, skokni zglob neizražen i limfatičan, serije deformacija nogu, vrlo velike greške nepremostive za rad, patološki skloni ajevi i nepopravljive anomalije kopita.
KRETNIJE	Impulzivno, pravilno i vrsto, dužeg koraka, izdašan, stražnje noge prelaze ispred traga prednjih nogu	Malо nesigurniji, ali ipak impulzivan, normalan i progresivan.	Kratak, ukočen i kratak korak, nedostatak fleksibilnosti, šepavost, nekoordiniranost prednjih i zadnjih nogu, neelastični i u ramenima kruti pokreti, krutost leđa, teški pokreti
BOJE	Sve varijante dorate, vrane, alate, Kulaš boje, bez ili s manjim bijelim oznakama na glavi i nogama, iste grive i repa, šarena boja svih varijanti	Sve varijante dorate, vrane, alate, Kulaš boje, sve im bijelim oznakama na glavi i nogama, iste grive i repa, šarena boja svih varijanti.	
SPOLNI DIMOFIZAM	Dobro izražen.	Manje izražen.	Suprotan.
OP I DOJAM	Poželjna u uzgoju	Prihvatljiva za uzgoj.	Nepoželjna u uzgoju.

II.6. UNUTARNJE OSOBINE (interijer)

Mirnog temperamenta, poslušan i dobro udan konj s voljom za rad. Zbog nasljednosti, grla lošeg temperamenta i udi ne e biti prihva ena u uzgoj.

II.7. UZGOJNE METODE

Uzgojni cilj hrvatskog hladnokrvnjaka postizat e se selekcijom i izbjegavanjem uzgoja u uskom srodstvu. Uzgaja se u istoj krvi, ali u slu ajevima pojave uzgoja u srodstvu i negativne selekcije koja dovodi do pada kvalitete uzgoja, dopušteno je oplemenjivanje pastusima drugih izraženo hladnokrvnih pasmina konja (ardenac, prešeron, ma arski hladnokrvnjak, brabant i drugi).

Osvježavanje krvi pastusima drugih pasmina mogu e je samo u izuzetnim slu ajevima i uz opravdan razlog. Procjenu i dozvolu daje Savjet uzgojnog programa hrvatskog hladnokrvnjaka koji djeluje pri Savezu (dalje u tekstu Savjet) . Isti Savjet procjenjuje, odabire i odobrava pojedina no svakog stranog pastuha za kojeg se smatra da može podi i kvalitetu uzgoja. Uzgajiva i ne mogu samostalno prema vlastitom naho enju dopremati takove pastuhe. Savjet tako er može odrediti podru je pripusta za pojedinog pastuha ovisno o kvaliteti kobila subpopulacije hrvatskog hladnokrvnjaka na pojedinom uzgojnom podru ju u Republici Hrvatskoj .

II.7.1. Linije i rodovi

- lako se do sada još uvijek unutar pasmine nisu oblikovale linije pastuha i rodovi kobila, nužno ih je im prije formirati kako bi se usmijerenim pripustima sustavno izbjegavao uzgoj u srodstvu.

- **Linije pastuha** bit e izdvojene imenom na taj na in što e muški potomak odre enog pastuha dobivati ime s po etnim slovom imena oca (npr. djed Obad – sin Odri – unuk Ostan, i sl.).

- **Rodove kobila** zbog kratkog poznavanja rodoslovija nije mogu e odmah formirati. Rodovi e se oblikovati na na in da se iz postoje e populacije kobila izdvoje familije kobila, nakon ega e svakoj familiji biti dodijeljen broj koji e se upisivati iza imena kobile (npr. 365 Alka-HH7). Imena kobila i dalje dodjeljuju prema volji uzgajiva i, a broj iza imena omogu ava vrlo laku identifikaciju kojoj familiji kobila pripada.

Formiranje linija i rodova nužno je radi sustavnog izbjegavanja pripusta u srodstvu.

II.8. NA IN UZGOJA

- Zbog velikog uzgojnog podru ja razlikuje se i na in uzgoja u pojedinim krajevima. U podru jima gdje nema mogu nosti ekstenzivnog uzgoja grla se drže u stajama tijekom cijele godine. Ipak, u ve ini slu ajeva hrvatski hladnokrvnjak uzgaja se ekstenzivnom i poluekstenzivnom tehnologijom što zna ajno doprinosi ekonomi nosti uzgoja, emu e se i dalje težiti.

III. SELEKCIJSKE MJERE

III.1. UZGOJNO VALJANO GRLO PASMINE HRVATSKI HLADNOKRVNJAK

Uzgojno valjanim grlo pasmine hrvatski hladnokrvnjak ili grlo A sekcije smatra se grlo koje ispunjava slijedeće kriterije:

1. otac i majka moraju biti tipi ni predstavnici pasmine konja hrvatski hladnokrvnjak, upisani u Registrar pasmine konja hrvatski hladnokrvnjak, s poznatim porijeklom u jednoj generaciji (otac i majka),
2. mlado grlo treba imati poznato porijeklo u najmanje dvije generacije predaka (o eve i djedovske generacije),
3. grlo mora biti tipi an predstavnik pasmine konja hrvatski hladnokrvnjak,
4. otac mora biti komisijski odabran kao rasplodnjak, a majka ocijenjena i klasiran,
5. oždrjebljenje grla moralno je biti na pravilan način i pravovremeno upisano u mati nu uzgojnu evidenciju, za što mora postojati sva potrebita i uredno ispunjena dokumentacija, a to je: pripusni dnevnik pastuha, pripusnica i prijava oždrjebljenja kobile,
6. grlo mora biti označeno – žigovan, mikro ipirano i uvedeno u pasminski registar,
7. Šarenim pastusima dopušta se pripust na sve kobile,
8. Grlo nastalo iz pripusta pastuhom korektorom (heterogeni uzgoj).

Grla koja ne ispunjavaju ne ispunjavaju i samo jedan od prije navedenih kriterija, posebice naglasak na tipi nost, smatraju se grlima B sekcije..

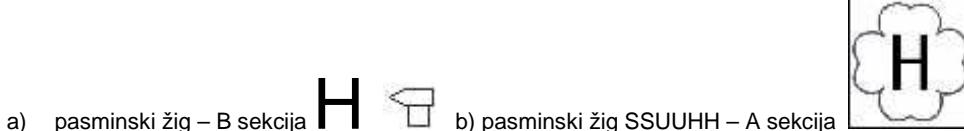
Poželjnu pasminsku karakterističnunost (tipi nost) mladog grla pasmini konja hrvatski hladnokrvnjak pri označavanju prosuže Voditelj uzgoja SSUUHH , a u spornim slučajevima to radi Komisija za ocjenu ždrjebadi.

III.2. OZNAČAVANJE GRLA

Označavanje se provodi zapisnikom o identifikaciji kopitara, te pasminskim žigom ili pasminskim žigom SSUUHH-a (prikaz 1) te brojevima.

- *Zapisnik o identifikaciji kopitara* - sadrži opće podatke o grlu, podrijetlu te vlasništvu grla koje se obilježava, s detaljnim opisom boje, bijelih oznaka i zvrkova dlake.
- *Pasminski žig* - sastoji se od slova H i lika lice a, a njime se označavaju grla B sekcije.
- *Pasminski žig SSUUHH-a* - oblika je etverolisne djeteline sa slovom H u sredini lika, a njime se označavaju grla A sekcije.
- *Žig privatne ergele* -
- *Mikro ipom od 2009 god.* -

Prikaz 1. Simboli žigova kojima se SSUUHH označavaju grla hrvatskog hladnokrvnjaka

III.2.1. Na in i mesta ozna avanja žigom

Ozna avanje se provodi zapisnikom o identifikaciji kopitara i vru im žigovima.

Ozna avanje grla A sekcijs:

1. na lijevom butu pasminski žig SSUUHH-a – lik etverolisne djeteline sa slovom H u sredini
2. na lijevoj strani vrata- mikro ip
3. na desnom butu žig privatne ergele

Ozna avanje grla B sekcijs:

1. na lijevom butu pasminski žig – lik eki a i slovo H
2. na lijevoj strani vrata- mikro ip
3. na desnom butu žig privatne ergele

III.2.2. Na in i mjesto ozna avanja vru im žigom trajno odabranih pastuha

Trajno odbrani pastusi – lijeva strana vrata vru i žig u obliku strelice (znak muškog spola)

Prikaz 2. Oblik vru eg žiga trajno odabranih pastuha

III.3. OZNA AVANJE I OCJENA ŽDREBADI

Ozna avanje i ocjenu ždrjebadi provodi Voditelj uzgojnog programa, koji ovim putem prikuplja podatke za procjenu progene vrijednosti pastuha – o eva.

Prije odbi a sva ždrijebad se mora pregledati, ocijeniti i ozna iti mikro ipom. Pri samom pregledu odabiru se kvalitetna grla za daljnji uzgoj. Prilikom ozna avanja provodi se izmjera slijede ih tjelesnih mjera: visina grebena štapom, dužina trupa, visina grebena vrpcem, obujam grudi i obujam cjevanice.

Na osnovu tjelesnih izmjera procjenjuje se tjelesna težina ždrebeta prema jednadžbi:

$$\text{Procjena tjelesne težine (kg)} = \frac{\text{obujam grudi} \times \text{dužina trupa}}{10835,81} + 22,9$$

Ozna avanje grla provodi se na dogovorenim skupnim mjestima prema udrugama – lanicama SSUUHH, osim u pojedinim slu ajevima i u gospodarstvima uzgajiva a ako pojedini uzgajiva ima ve i broj grla za ozna avanje.

III.4. PREGLED I OCJENA GRLA

Pri predvo enju pred komisijom moraju biti zadovoljeni slijede i uvjeti:

- 1) vlasnik grla mora podnijeti pismeni zahtjev za pregled i ocjenu grla na kojem su op i podaci o grlu i podrijetlo ,
- 2) pri ocjenjivanju potrebno je priložiti nalaz IAK -a ne stariji od 90 dana,
- 3) pri samom predvo enju grlo i vlasnik moraju biti ure eni, grlo mora biti na oglavniku, a vlasnik smije na grlo utjecati samo verbalnim putem ,
- 4) predvo enje pred komisiju provodi se u trokutu za ocjenu .

Prilikom pregleda grla (pastuha, omica/kobila) provodi se izmjera sljedećih 11 tjelesnih mjera:

1. visina do grebena vrpcem	7. širina grudi
2. visina do grebena štapom	8. dužina sapi
3. visina leđa	9. širina sapi
4. visina sapi	10. dužina trupa
5. obujam grudi cjevanice	11. obujam cjevanice
6. dubina grudi	

Na osnovu tjelesnih izmjera procjenjuje se tjelesna težina pre dovedenog grla prema jednadžbi:

$$\text{Procjena tjelesne težine (kg)} = \frac{\text{obujam grudi}^2 \times \text{dužina trupa}}{10835,81} + 22,9$$

Pregled i ocjena omica/kobila radi se na skupnim mjestima ili u štali ako uzgajivačima veći broj grla za ocjenu.

Izmjeru provodi Voditelj uzgoja pri SSUUHH.

Prilikom ocjene svako bit će fotografirano.

III.4.1. Pregled i ocjena omica/kobila

Pregled i ocjenu omica/kobila provodi Komisija za ocjenu omica/kobila. Pregled i ocjena omica/kobila mjere su koje treba obaviti radi upisa kobila u mati ne knjige.

Komisijskom ocjenom prema uzgojnim standardima (tablica 4) prema sistemu bodovanja (tablica 4) provodi se klasiranje ocijenjenih grla. Razlikuju se tri klase ili tipa: poželjna - A, prihvatljiva - B i nepoželjna – C.

Tablica 4. Klasiranje omica/kobila hrvatskog hladnokrvnjaka

KLASA	BODOVI	OPASKA
A	32<	Bez obzira na ukupnu sumu bodova niti jedno obilježje ne smije biti ocijenjeno 1 bodom
B	31-22	
C	21>	

III.4.2. Pregled i ocjena pastuha - odabir pastuha za rasplod

Za unaprjeđenje uzgoja od posebnog je značaja dobra selekcija pastuha. Pregled i ocjenu pastuha provodi Komisija za odabir pastuha. Pastusi za odabir prijavljuju se skupno prema udrugama. Vlasnik svakog pastuha mora Komisiji za odabir pastuha pri pregledu predložiti nalaz o redovnoj pretrazi krvi pastuha za tekuću godinu.

Da bi mladi pastuh mogao pristupiti odabiru mora zadovoljiti sledeće uvjete:

- ✓ najmanja starost 2,5 godine
- ✓ pastuh je produkt kobile ocijenjene klasom A ili B i za rasplod odabranog pastuha
- ✓ rodoslovje mora ispunjavati uvjete da bi pastuh mogao biti upisan u Glavnu matičnu knjigu pastuha
- ✓ utvrđen vjerodostojan identitet pastuha
- ✓ dobro zdravlje pastuha

I i II pregled i ocjena pastuha održava se na jednom mjestu

III.4.2.1. Osiguravanje identiteta

Identitet pastuha utvrđiva se na temelju pisanih podataka i identifikacijskog dokumenta kopitara, ali se teži što ranijem uvođenju utvrđivanja identiteta na molekularnom nivou (DNK verifikacija roditeljstva). Ova radnja jako je značajna za vjerodostojno uvođenje uzgojnog programa hrvatskog hladnokrvnjaka prema linijama pastuha i rodovima kobila.

III.4.2.2. Zdravstveni nedostaci

Veterinarski pregled provodi se prije ocjene pastuha na licu mesta, a provodi ga veterinar određen od strane Saveza. Pretpostavka je da pastuh ne smije imati nikakve zdravstvene tegobe koje bi mogle umanjiti uzgojnu ili rasplodnu vrijednost.

Među ostalim zdravstvenim nedostacima su:

- oštećenja spolnih organa, koja bi po mišljenju komisije mogla utjecati na daljnji uzgoj,
- oštećenja koja bi mogla biti nasljedna (također i ljetni ekzemi),
- operativni zahvati koji su vršeni u svrhu tjelesne korekture.

III.4.2.3. Ocjenjivanje vanjštine pastuha pri odabiru

Ocenjivanje vanjštine pastuha pri odabiru provodi se na temelju sljedećih svojstava: tip, glava, vrat, prednji dio, srednji dio, stražnji dio, prednje noge i kopita, stražnje noge i kopita, korektnost hodova i kretanje u prostoru i opća dojam.

Ovi kriteriji se ocjenjuju prema sljедеćem sistemu ocjena:

10 – odličan	5 – dovoljan
9 – vrlo dobar	4 – manjkav
8 – dobar	3 – prilično loš
7 – prilično dobar	2 – loš
6 – zadovoljavajući	1 – ne ispunjava uvjet

Ocenjivanje vanjštine pastuha pri odabiru provodi se tzv. «sistomom 100 bodova:

**LISTA ZA OCJENU VANJŠTINE PASTUHA
HRVATSKOG HLADNOKRVNJAKA**

Ime pastuha: _____ UELN: _____

Ime i adresa uzgajivača: _____

Ime i adresa vlasnika: _____

Ime oca		Ime majke	
ŽB oca		ŽB majke	
Klasa		Klasa	

Boja i oznake: _____

Žigovi: _____

Datum oždrebavljenja: _____ RB odabira: _____

Radna sposobnost, rezultati ispita: _____

SKUPINA KARAKTERISTIKA	MAKSIMALNA OCJENA	POSTIGNUTA PREMA KARAKTERISTICI	MAKSIMALNA PREMA SKUPINI	POSTIGNUTA PREMA SKUPINI
UKUPNI DOJAM				
Uzgojni tip	12			
Spolni izražaj	10			
Konstitucija - grada	10			
Skladnost i proporcije	10			
Razvijenost i mišićavost	8			
GRAĐA TIJELA				
Glava i vrat	4			
Greben, leđa, sapi	5			
Grudni koš, stomak, prsa	5			
Zadnji trup i genitalije	6			
Prednje noge	5			
Zadnje noge	5			
Kopita	4			
KRETNJE				
Hod	8			
Kas	8			
UKUPNA OCJENA:			100	

TJELESNE MJERE				
Visina grebena (cm)	Opseg prsa (cm)	Opseg cjevanice (cm)	Dužina trupa (cm)	Težina (kg)
štap	vrpea			

Ocjena za matične knjige: _____

Dobre osobine koje su naglašene: _____

ZNAČAJNE GREŠKE:

Naslijedene (urođene): _____

Stečene: _____

Mjesto i datum: _____

Članovi komisije:

1. _____

2. _____

3. _____

MP

Cjelokupno vrednovanje konja vrši se prema vanjštini, a vrednovanje se dobiva zbrajanjem ocjena svih kriterija. Radi uniformiranja pasmine naglasak je najveći na kriteriju uzgojnog tipa. Ovisno o broju bodova dobiva se vrijednosna uzgojna klasa. U ocjenjivačku listu naknadno se pridodaje fotografija ocijenjenog pastuha.

Tablica 5. Podjela pastuha u klase

BODOVI	KLASA	PREPORUKA UPORABE	DODJELA KOBILA
85 i više	E-elita	u elitnim uzgojima i ergelama	neograničen broj kobila
84-75	Ia	U ergelama i kvalitetnim udružnim uzgojima	neograničen broj kobila
74-70	Ib	U ergelama i kvalitetnim udružnim uzgojima	neograničen broj kobila
69-65	IIa	u uzgojima izvan udruga	max 20 kobila
64-60	IIb	u uzgojima izvan udruga	max 10 kobila
59-55	III	nije za rasplod	-
54 i manje	izvan klase	Izraziti škart, nije za rasplod	-

III.4.2.4. Odluka i obavijest o komisijskoj odluci

Odluka komisije na samom licu mjeseta usmeno se propisava vlasniku pastuha, a nakon toga na ime vlasnika upućuje se pisana potvrda o odluci komisije.

Odluka se upisuje u matičnu evidenciju pastuha.

Komisijska odluka može biti:

- ✓ trajno odabran - ako je na prvom i drugom odabiru pastuh dobio neograničen broj kobila, odnosno ako je na prvom i drugom odabiru ocijenjen klasom E ili I., položio ispit radne sposobnosti i ima pozitivan rezultat pretrage na plodnost.
- ✓ privremeno odabran na neograničen broj kobila - mladi pastuh koji je izišao na prvi odabir na kojem mu je dodijeljen neograničen broj kobila, odnosno ocijenjen je klasom E ili I.,
- ✓ privremeno odabran za određeni broj kobila - ocijenjeni klasom II. na prvom i drugom odabiru. Ukoliko i na trećem odabiru pastuh bude ocijenjen II. klasom može se koristiti u rasplodu još samo pripusnu sezonu za koju se provodi odabir. Nakon te pripusne sezone pastuh se više ne može koristiti u rasplodu.
- ✓ iznimka je kod pastuha koji izlazi na prvi odabir i budu ocijenjeni III klasom. Takvi pastusi imaju pravo izlaziti i još na drugi odabir ali se ne mogu koristiti u rasplodu do drugog odabira. Pastuh koji je na II odabiru ili reviziji ocijenjen III klasom rezultat je izlaziti iz uzgoja bez mogućnosti izlaska na buduće odabire.
- ✓ nije odabran - ocijenjen izvan klase

Svaki mladi pastuh ocijenjen Elitom ili I. klasom, odnosno kojem je pridjeljen za pripust neograničen broj kobila obvezno mora pristupiti testiranju plodnosti. Pisana potvrda

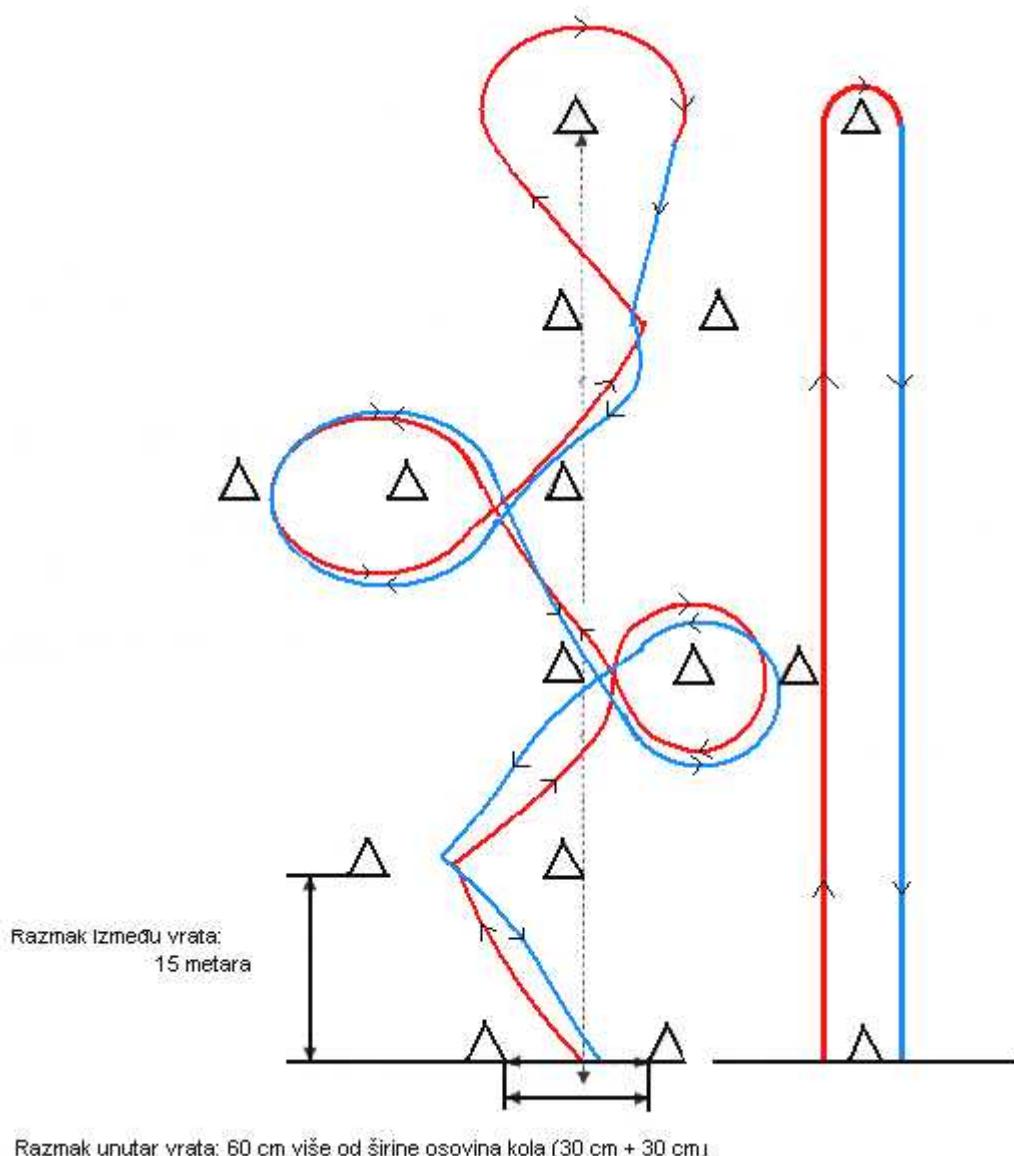
odluke komisije za odabir vlasnicima koji su pastusi ocjenjeni Elitom ili I. klasom, dostavlja se tek nakon prispije a pozitivnog rezultata testa na plodnost.

Ukoliko se kod potomstva pojavi kriptohizam pastuh i njegovi muški potomci izljuju se iz uzgoja.

Trajno odabrani pastusi podliježu reviziji po potrebi.

III.4.4. Ispitivanje radne sposobnosti pastuha - IRS

Ispit radne sposobnosti pastuha nije obvezan, a provodi se najranije kada pastuh navrši 2.5 godine. Ispitivanje radne sposobnosti pastuha hrvatskog hladnokrvnjaka izvodi se u vožnji jednoprega kroz unjeve sa sljedećim elementima: lijevi i desni krug, osmica, okretanje, vanjski korak te kas s pojamanjem na ravnoj dionici. Korištenje bila tijekom polaganja vodi do isključenja na ispit radne sposobnosti. Ponavljanje ispita je moguće samo jednom. U parkuru za polaganje ne smije biti prisutan nitko drugi osim komisije, vozača i grla koje polaze IRS.

Tablica 6. Svojstva koja se ocjenjuju i bodovanje pri ispitu radne sposobnosti pastuha hrvatskog hladnokrvnjaka

SVOJSTVO	OCJENA	KOEFICIJENT TEŽINE	UKUPNO
Korak		x 0,5	
Kas		x 0,5	
Podobnost za vožnju		x 2,0	
Koncentracija		x 1,5	
Volja za rad		x 2,0	
Živ ana stabilnost		x 1,0	
Pristupa nost		x 1,0	
Brzina vožnje u parkuru	3,5 – 4 minute = 1,5 bodova 4 – 4,5 minuta = 1 bod 4,5 – 5 minuta = 0,5 bodova 5 i više minuta = 0 bodova		
		UKUPAN BROJ OSTVARENIH BODOVA:	

Ispit je položen ukoliko je pastuh ocijenjen ocjenom 8.0 i više. Ocjene su: 0.5, 1, 1.5 i 2. Niti jedno svojstvo ne smije biti ocijenjeno ocjenom 0.

III.4.5. Odlikovanje pastuha i kobila

Na temelju uspješnih rezultata koje pastuh ili kobra ostvari u uzgoju mogu biti odlikovani i to pastuh pepinjerom, a kobile pastuhskom majkom ili izrazito plodnom.

Pepinjer – je odabrani pastuh upisan u glavnu mati nu knjigu pastuha, ocijenjen na dva odabira Elitom ili I. klasom, kojem je najmanje tri muška potomaka odabрано za daljnji uzgoj s visokim ocjenama vanjštine na prvom i drugom odabiru (E lita i I. klasa).

Pastuhkska majka – je svaka kobra ocijenjena klasom poželjna ili prihvatljiva koja je u životu oždrijebila minimalno dva muška potomka koji su odabrani kao pastusi sa visokim ocjenama vanjštine na prvom i drugom odabiru (Elita i I klasa).

Izrazito plodna – je svaka kobra koja je u životu u razdoblju od sedam godina prvi enog uzgoja oždrijebila najmanje petero žive ždrjebadi.

IV. UZGOJNE KNJIGE

Sve mati ne knjige koje se vode pri Savezu su **zatvorene**, a vode se sljedeće uzgojne knjige prema kategorijama:

- **Glavna mati na knjiga kobra**
- **Mati na knjiga kobra**
- **Mati na predknjiga kobra**
- **Glavna mati na knjiga pastuha**
- **Mati na knjiga pastuha**
- **Registrar ždrijebljenja**
- **Registrar omadi**
- **Registrar označavanja-žigovanja**

• **Glavna mati na knjiga kobila**

U utemeljenju mati ne evidencije Saveza, u Glavnu mati nu knjigu kobila po etno e biti upisane sve one kobile koje imaju najmanje dvije generacije predaka i ocijenjene klasom A ili B, odnosno tipi ni su predstavnici pasmine hrvatski hladnokrvnjak.

Nakon što sve živu e kobile budu pregledane i ocijenjene, u Glavnu mati nu knjigu kobila upisuju se kobile koje zadovoljavaj u sljede e kriterije:

- Majka mlade kobile je upisana u Glavnu mati nu knjigu , a otac u Glavnu mati nu knjigu pastuha,
- mora imati poznato porijeklo unatrag tri generacije predaka,
- ocijenjena je klasom A ili B, odnosno tipi an je predstavnik pasmine kojoj pripada.

• **Mati na predknjiga kobila**

U Mati nu predknjigu kobila upisat e se sve kobile koje imaju u utemeljenju mati ne evidencije Saveza poznato manje od dvije generacije predaka i kobile koje su ocijenjene klasom C.

Nakon utemeljenja Mati ne predknjige kobila u istu e se upisivati grla koja:

- imaju poznato manje od tri generacije predaka,
- imaju poznate tri ili više generacija predaka ali su ocijenjena klasom C,
- koja mogu imati poznato i više generacija predaka ali nisu uzgojno valjana grla (ili kobia-majka nije pri upisu ocijenjena i time klasirana, ili pastuh -otac nije upisan u Glavnu mati nu knjigu pastuha , odnosno nije odabran za rasplod),
- imaju poznato porijeklo od ispravno upisanih roditelja u uzgojne knjige pastuha i kobia, ali nisu na vrijeme prijavljena nakon oždrjebljenja i nisu pravovremeno ocijenjena i obilježena – žigovana.

• **Glavna mati na knjiga pastuha**

U utemeljenju mati ne evidencije Saveza, u Glavnu mati nu knjigu pastuha po etno e biti upisani svi oni pastusi koji imaju najmanje dvije generacije predaka i odabrani su za rasplod najmanje dvije godine za redom, na drugom odabiru komisija je dala prijedlog trajnog odabira.

Nakon utemeljenja Glavne mati ne knjige pastuha u istu e se upisivati grla koja imaju poznato najmanje tri generacije predaka i koji su uspješno zadovoljili kriterije odabira dvije pripusne sezone sa ocjenama vanjštine E lita ili I. klase, s obvezno uspješno položenim IRS.

Ukoliko se u budu nosti pojavi potreba za uvo enjem pastuha drugih pasmina u uzgoj hrvatskog hladnokrvnjaka, isti pastusi upisivat e se tako er u Glavnu mati nu knjigu pastuha.

• **Mati na knjiga pastuha**

U Mati nu knjigu pastuha upisivat e se svi pastusi:

- koji imaju poznate najmanje tri generacije predaka , a prošli su barem jedan odabir za rasplod ali nisu trajno odabrani
- koji su odabrani dvije pripusne sezone za rasplod , ali su ocijenjeni klasom 2. i niže
- koji imaju poznate najmanje tri generacije predaka , ali nisu odabrani za rasplod

- **Registar ždrjebadi i ozna avanja - žigovanja**

Evidencija je u koju se upisuju sva novoro ena ždrjebad u jednoj godini, bez obzira na spol. U isti dokument upisuju se svi potrebni podaci pri ozna avanju – žigovanju, bez obzira na spol. Prilikom ozna avanja u registar se upisuje tjelesna izmjera ždrjebeta, op i podaci o porijeklu, op i podaci vlasnika, ocjena vanjštine i ovjera Voditelja uzgojnog programa o odra enom poslu.

- **Registar omadi**

Evidencija je u koju se prevodi sva živu a ždrjebad ro ena u prethodnoj godini, bez obzira na spol.

V. UZGOJNA DOKUMENTACIJA I PROTOK PODATAKA

Uzgojnu dokumentaciju Saveza možemo prema protoku podijeliti u dvije skupine, i to od vlasnika grla prema Savezu i od Saveza prema vlasniku grla.

Uzgojna dokumentacija koja se dostavlja Savezu mora biti ovjerena od strane pravnog vlasnika grla za koje se dostavlja dokument. Pravni vlasnik grla je ili uzbunjatelj grla, u ijem je vlasništvu doti no grlo, ili druga osoba na koju je prethodni vlasnik u inio prijenos vlasništva.

V.1. OD VLASNIKA PREMA SAVEZU

Pripusni dnevnik pastuha – Protok podataka o novim grlima koja treba umati iti u mati nu evidenciju Saveza , zapo inje pripusnim dnevnicima odabranih pastuha. Pripusni dnevnik evidencijski je dokument u koji se upisuje svaki pripust pastuha na kobilu te rezultat pripuštanja.

Pod uredno vo enim pripusnim dnevnikom podrazumijeva ju se ispunjeni op i podaci pripuštene kobile, datumi pripusta te rezultat pripusta. Rezultat pripusta je povratna informacija vlasnika kobile pastuharu o tome da li se kobia oždrijebila i kojeg je ždrijebe spola, da li je kobia pobacila ili ostala jalova. Informaciju o oždrjebljenju ili poba aju treba evidentirati u pripusni dnevnik, tek tada pastuhar može vlasniku kobile izdati pripusnicu ili pripusni blok. Prilikom izdavanja pripusnice vlasnik kobile mora to nost podataka ovjeriti vlastoru nim potpisom u pripusnom dnevniku. Obveza pastuhara je da upiše sve datume pripuštanja pastuha na pojedinu kobilu u jednom ciklusu.

Zbog ve e vjerodostojnosti i ažuriranja oždrjebljenja potomaka pripuštanih pastuha, ali i olakšanog rada u provedbi uzgojnog programa, pripusni dnevnik se dostavlja do 9 mjeseca za godinu opasivanja.

Pripusni dnevnik može ovjeriti i dostaviti isklju ivo pravni vlasnik pastuha, a podatke o rezultatu pripusta samo pravni vlasnik pripuštene kobile.

Zajedno s pripusnim dnevnikom dostavlja se kopija Rješenja o odabiru za kojeg se dostavlja pripusni dnevnik.

Svaki zaprimljeni pripusni dnevnik bit e ažuriran u mati nu evidenciju kobila, ovjeren Saveza; jedna ovjerena kopija dostavlja se vlasniku pastuha, a pripusni dnevnik se pohranjuje u mati nu evidenciji doti nog pastuha.

Pripusnica – Dokument je vjerodostojnosti pripusta kobile pod pastuha. Pripusni blok ine tri identi na listi a istog serijskog broja. Sva tri listi a moraju bit i identi no ispunjena podacima o pripustu i moraju biti ovjerena kako od pastuhara koji ju izdaje, tako i od vlasnika kobile. Na pripusnici moraju biti obvezno upisani svi datumi pripuštanja u doti nom ciklusu kada je kobia zabre ala.

Jedan orginal i jednu kopiju pripusnice dobiva vlasnik pripuštene kobile , a tre i ostaje u pripusnom bloku kao arhivski dokument potreban u slu aju kontrole.

Vlasnik pripuštene kobile orginal pripusnicu šalje u Savez uz prijavu oždrjebljenja kobile.

Pripusnica se izdaje prilikom završenog pripusta, odnosno ciklusa tjeranja kobile a ne pri oždrjebljenju.

Prijava oždrjebljenja kobile – Dokument je kojim se prijavljuje rezultat pripusta kobile. Osim potpuno ispunjenih svih upita , u prijavi je obvezno opisati novoro eno ždrijebe, odnosno na skici ucrtati sve bijele oznake i zvrkove dlake.

Prijaviti novoro eno ždrijebe može samo pravni vlasnik kobile.

Prijava oždrjebljenja treba obvezno biti priložena uredno ispunjena i ovjerena pripusnica koju izdaje pastuhar, a dostavlja se najkasnije 28 dana od ro enja ždrjebeta.

Svaka prijava mora biti ovjerena od strane vlasnika kobile i su ovjerena od strane odgovorne osobe udruge – lanice Saveza.Ukoliko je vlasnik kobile ujedno i odgovorna osoba udruge, ne može prijavu ždrijebljenja ovjeriti i su ovjeriti. U tom slu aju moraju suovjeriti ili jedan od lanova udruge – lanice iji je vlasnik kobile lan.

Svaka nekompletna prijava oždrjebljenja, bez obzira radi li se o nekompletnosti popunjavanja, nedostavljenog pripusnog dnevnika ili pripusnice te neispravnog ovjeravanja, bit e vra ena vlasniku kobile.

Prijava poba aja kobile – Dokument je kojim se prijavljuje prekid bre osti, odnosno poba aj, najkasnije do 8 dana nakon poba aja. Kao i kod prijave oždrjebljenja, prijava poba aja kobile dostavlja se zajedno s pripusnicom. Prijavu poba aja može podnijeti samo pravni vlasnik kobile koja je pobacila.

Prijava jalovosti kobile – Dokument je kojim se prijavljuje da se doti na kobila tijekom prethodne godine nije ždrijebila. Prijava jalovosti podnosi se tijekom zadnjeg tromjese ja u godini. Prijavu jalovosti podnijeti može samo pravni vlasnik kobile. Ukoliko pripuštena kobia nije zabre ala, uz prijavu jalovosti obvezno je priložiti pripusnicu.

Prijava grla za ozna avanje – žigovanje – Dokument je kojim se zatražuje ozna avanje grla-žigovanje i koji sadrži op e podatke o doti nom grlu. Podnijeti zahtjev za ozna avanje-žigovanje nekog grla može samo uzbajiva ili pravni vlasnik grla. Kupljena grla koja nisu uredno prepisana ne mogu se prijaviti za ozna avanje.

Radi efikasnosti terenskog rad a time i ekonomi nosti rada Voditelja uzgoja Saveza, prijave za ozna avanje treba dostavljati Savezu prema udrugama – lanicama Saveza, osim u izuzetnim okolnostima ili ako se radi o vanjskim korisnicima, odnosno ne lanovima niti jedne udruge.

Prijepis grla – Dokument je kojim se pravno prenosi vlasništvo grla od sadašnjeg na novog vlasnika. Priznaje se samo prijepis grla ovjeren kod Saveza. Nakon ovjere prijepisa, original se pohranjuje u arhivu Saveza, a kopiju zadržava novi vlasnik grla.

Rok za prijepis grla od dana prodaje je 90 dana. tj. 90 dana može pro i od izlu enja do ponovnog aktiviranja grla. Ako se prijepis ne napravi u tome roku vlasnici imaju pravo zatražiti komisiju da iza e na teren i identificira grlo. Identifikacija e se odvijati u vrijeme uzgojnih izložaba udruga. Ako komisija potvrdi da je grlo za koje vlasnik tvrdi da je grlo e se ponovo aktivirati.

Prijava izlu enja – Dokument je kojim se prijavljuje izlu enje grla iz uzgoja. Osim op ih podataka na prijavi treba navesti to an razlog i datum izlu enja. Izlu enje grla iz uzgoja treba prijaviti najkasnije 8 dana od dana izlu enja. Prijavu izlu enja može podnijeti samo pravni vlasnik grla koje je izlu eno iz uzgoja.

Prijava pastuha za odabir – Dokument je kojim se pastuh prijavljuje za komisiju ocjenu temeljem koje e doti ni pastuh biti odabran ili ne za korištenje u rasplodu. Prijaviti pastuha za odabir može samo pravni vlasnik grla. Pastusi za odabir prijavljuju se skupno prema udrugama.

Prijava grla za izložbu – Dokument je kojim se grlo prijavljuje za izlaganje na izložbi. Prijavom se ujedno vlasnik grla koji ga prijavljuje obvezuje, prijavljeno grlo izložiti na izložbi za koju ga prijavljuje. Ukoliko je sprije en nedolazak treba pismenim putem opravdati najkasnije 10 dana od dana održavanja izložbe. Prijaviti grlo za izlaganje može samo pravni vlasnik grla.

Prijava pastuha za ispit radne sposobnosti – Dokument je kojim se pastuh prijavljuje za polaganje ispita radne sposobnosti.

Zahtjev za izdavanje rodovnika – Dokument je kojim se zatražuje rodovnik grla. Zahtjev za izdavanje rodovnika može podnijeti samo pravni vlasnik grla.

V.2. OD SAVEZA PREMA VLASNIKU

Potvrda o pregledu i ozna avanju -žigovanju – Nakon obavljenog pregleda i ozna avanja-žigovanja grla, vlasniku grla dostavlja se identifikacijski dokument kopitara kao potvrda ozna avanja doti nog grla.

Rodovnik – Dokument je koji sadrži op e podatke i podatke o podrijetlu unatrag tri generacije.

Pripusna dozvola – Dokument je koji se dostavlja vlasniku pastuha nakon pregleda i ocjene od strane Komisije za odabir pastuha; rezultat je komisije odluke kojom se vlasnik prijavljenog pastuha za odabir informira da je pastuh zadovoljio kriterije prvog odabira. Pripusnu dozvolu dobiva mladi pastuh koji je prvi puta pristupio odabiru, a odabran je za daljnji uzgoj.

Potvrda - Dokument je koji se dostavlja vlasniku pastuha nakon pregleda i ocjene od strane Komisije za odabir pastuha , rezultat je komisijske odluke kojom se vlasnik prijavljenog pastuha za odabir informira da li je pastuh zadovoljio kriterije ponovnog odabira.

Potvrda o ocjeni omice/kobile – Dokument je koji se dostavlja vlasniku nakon pregleda i ocjene od strane Komisije za ocjenu omica/kobila. Potvrdom se vlasnik kobile informira o komisijskoj ocjeni omice/kobile.

Potvrda prijave grla za izložbu – Dokument je kojim se potvrđuje da je prijavljeno grlo prihvaćeno za izlaganje na izložbi.

Odbijenica prijave grla za izložbu – Dokument je kojim se informira vlasnika grla da određeno grlo nije prihvaćeno za izlaganje na izložbi. Na samom dopisu obvezno se navodi razlog zbog kojeg grlo nije prihvaćeno za izlaganje.

Rezultat ispita radne sposobnost (IRS) – Dokument je kojim se informira vlasnika o rezultatu pastuha na polaganju ispita radne sposobnosti. .

VI. STRUČNI NADZOR, PROVJERENJE I RADNA TIJELA UZGOJNOG PROGRAMA

U sastavu Saveza djeluje više radnih skupina, koje mogu biti stalne ili privremene.

Savjet uzgojnog programa

Najviše je i stalno uzgojno tijelo u provedbi uzgojnog programa. Rad i ovlasti Savjeta uzgojnog programa određene su Poslovnikom o radu Stručnog savjeta za provedbu uzgojnog programa hrvatskog hladnokrvnjaka.

Savjet uzgojnog programa postaje Izvršni odbor, a stručne ljudi se zove prema potrebi.

Voditelj uzgojnog programa

– je izravni djelatnik Saveza. Njegov rad određen je opisom radnog mjeseta Voditelja uzgojnog programa hrvatskog hladnokrvnjaka koji obuhvaća sljedeće poslove:

- ✓ organizira, koordinira i odgovoran je za provedbu uzgojno seleksijskih mjera hrvatskog hladnokrvnjaka temeljem uzgoja, testiranja i procjene uzgojnih vrijednosti s ciljem odabira roditelja koji doprinose genetskom napretku populacije, te za izradu i provedbu programa zaštite i održavanja pasmine konja hrvatskih hladnokrvnjaka,
- ✓ provodi označavanje i ocjenu grla,
- ✓ odgovoran je za uskladivanje metodologije načina uzgoja, testiranja, procjene uzgojnih vrijednosti i odabira rasplodnih grla s propisima za to odgovornih domaćih i međunarodnih institucija,
- ✓ odgovoran je za primjenu i pravedenje zakonske regulative vezane za uzgojno seleksijski rad, te daje inicijative za izmjene i dopune propisa,
- ✓ odgovoran je za izradu pravilnika i uputstava vezanih za uzgojni program, te za stručnu edukaciju uzgajatelja
- ✓ izrađuje, pregledava i nastoji podataka izrađenih rodonikova te ih ovjerava,
- ✓ odgovoran je za suradnju s domaćim i međunarodnim znanstvenim i stručnim institucijama te nadležnim tijelima radi unapredjenja uzgoja,
- ✓ izrađuje i predlaže godišnji program i plan rada, predlaže finansijski plan i daje

- ✓ prijedlog cjenika uzgojno seleksijskih usluga,
- ✓ izra uje i ovjerava izvješ a prema nadležnim institucijama,
- ✓ odgovoran je za provedbu uputa od nadležnih institucija,
- ✓ izra uje stru ne i znanstvene radove te prezentira rezultate rada na doma im i me unarodnim stru nim i znanstvenim skupovima,
- ✓ organizira i kontrolira izložbe i druge manifestacije u koje su uklju eni konji u nadležnosti Saveza,
- ✓ organizira provedbu komisijskog pregleda stanja uzgoja,
- ✓ obavlja i druge poslove prema nalogu Savjeta uzgojnog programa Saveza i rukovode ih organa Saveza, sukladno Statutu i drugim pravnim aktima Saveza.

Mati ar

- je izravni djelatnik Saveza. Njegov rad odre en je opisom radnog mesta Mati ar a koji obuhva a sljede e poslove:

- ✓ unosi podatke o registraciji konja,
- ✓ provjerava to nost dobivenih podataka, obra uje ih i odgovara za njihovu to nost,
- ✓ obra ene podatke od uzgajatelja uvodi u uzgojnu evidenciju Saveza,
- ✓ u odsutnosti Voditelja uzgojnog programa obavlja naplatu usluga uzgojno - seleksijskog rada prema važe em pravilniku,
- ✓ u odsutnosti Voditelja uzgojnog programa dužan je preuzeti vo enje administrativnih poslova voditelja,
- ✓ vodi urudžbeni zapisnik, pismohranu i evidenciju prisutnosti na radu,
- ✓ izra uje izvješ a za nadležne institucije,
- ✓ izra uje rodovnike, potvrde i druge dokumente,
- ✓ u odsutnosti voditelja uzgojnog programa provodi ozna avanje grla,
- ✓ obavlja i druge poslove prema nalogu Voditelja uzgojnog programa.

Komisija za odabir pastuha

-je privremeno radno tijelo koje imenuje Izvršni odbor . Sastoji se od tri lana i to Voditelja uzgojnog programa Saveza i dva predstavnika uzgajiva a. Pored lanova komisije imenuju se i dva zamjenika, tako er na prijedlog Izvršnog odbora. U slu aju sprije enosti jednog od lanova komisije, Voditelj uzgojnog programa odlu uje koji e ga zamjenik zamijeniti.

- Komisija može funkcionirati ako su prisutna najmanje tri lana. Obavezani je Voditelj uzgojnog programa

- lan komisije nema pravo glasa u radu komisije ako se radi o grlu iz njegovog uzgoja, a isto vrijedi ako se radi o supružniku, roditelju ili potomku

Komisija za ocjenu i upis omica/kobila

-je privremeno radno tijelo koje imenuje Izvršni odbor . Sastoji se od tri lana i to Voditelja uzgojnog programa Saveza i dva predstavnika uzgajiva a. Pored lanova komisije imenuju se i dva zamjenika, tako er na prijedlog Izvršnog odbora. U slu aju sprije enosti jednog od lanova komisije, Voditelj uzgojnog programa odlu uje koji e ga zamjenik zamijeniti.

- Komisija može funkcionirati ako su prisutna najmanje tri lana. Obavezani je Voditelj uzgojnog programa

- lan komisije nema pravo glasa u radu komisije ako se radi o grlu iz njegovog uzgoja, a isto vrijedi ako se radi o supružniku, roditelju ili potomku

Komisija za provedbu ispita radne sposobnosti pastuha

– je privremeno radno tijelo koje imenuje Izvršni odbor Saveza. Sastoji se od voditelja uzgojnog programa Saveza i dva predstavnika uzgajivača koji moraju imati iskustva u provedbi ispita radne sposobnosti.

Komisija za reviziju mati nog stada

– je privremeno radno tijelo koje imenuje Izvršni odbor. Sastoji se od pet članova i to: voditelja uzgojnog programa Saveza, četiri stalna člana imenovana od strane Izvršnog odbora.

Komisija za kontrolu provedbe uzgojnog programa

– je privremeno radno tijelo koje imenuje Izvršni odbor. Sastoji se od pet članova: voditelja uzgojnog programa i četiri člana imenovana od strane Izvršnog odbora.

Svojim vlastoru nim potpisom Predsjednik Središnjeg saveza udruženja potvrđuje da su izmjene i dopune Uzgojnog programa konja pasmine hrvatski hladnokrvnjak-SSUUHH donesene na temelju propisanog postupka i da su izglasane u tekstu u kojem su objavljene.

11 GODIŠNJA I IZVANREDNO IZBORNA SKUPŠTINA
SREDIŠNJEVUĆE SAVEZA- STRUČNI SAVJET UZGOJNOG PROGRAMA (IZVRŠNI ODBOR)
UDRUGA UZGAJIVAČA HRVATSKOG HLADNOKRVNJAČA

U Popova i 12.04.2014.god

Predsjednik SSUUHH
Mirko Majsec